

Produkce čistírenských kalů v roce 2024

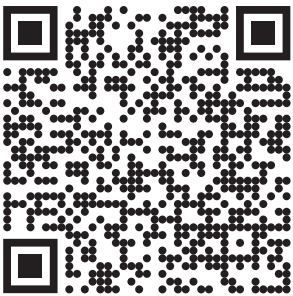
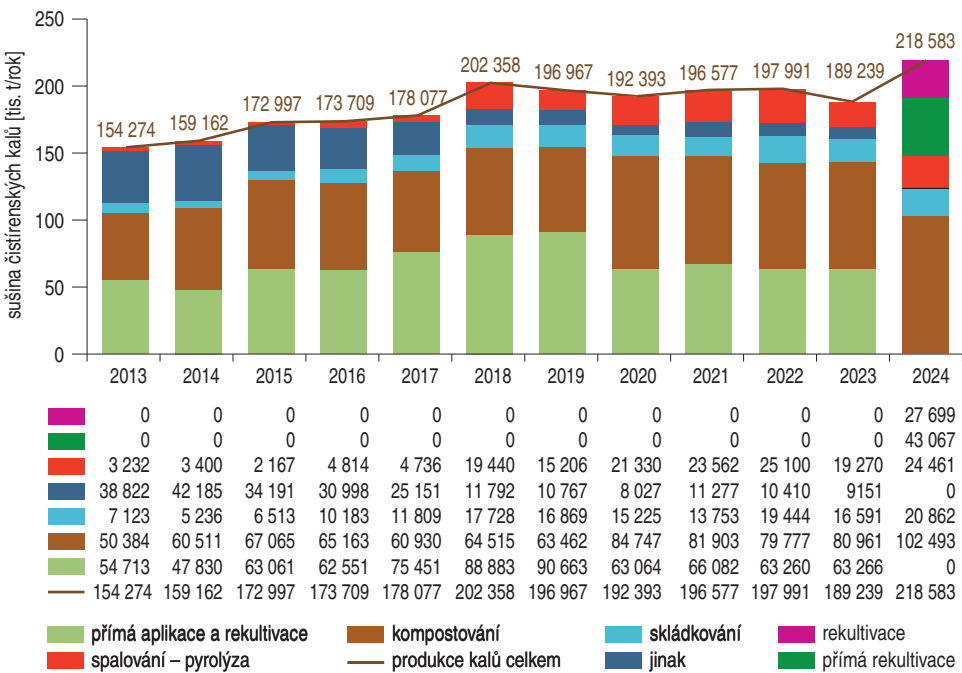
Miroslav Kos

Český statistický úřad vydal v prosinci 2025 Statistickou ročenku České republiky 2024 [1]. Tradičně je mezi zveřejněnými údaji registrovaná produkce čistírenských kalů, jako tabulka 3.31 – Produkce kalů v ČOV a způsob jejich zneškodnění. Tentokrát má tabulka proti minulým rokům odlišné kategorie způsobů nakládání s čistírenským kalem. Byla odstraněna kategorie „jiné“ a kategorie „přímá aplikace a rekultivace“ byla rozdělena a každý způsob nakládání s kalem je bilancován odděleně.

V roce 2024 bylo vyprodukováno celkem 218 583 tun sušiny kalu, což představuje proti roku 2023 nárůst o 15,5 %. Tento nárůst celkové produkce čistírenských kalů je překvapivý, ale přibližuje se teoretické produkci kalů odvozené od znečištění čistěných odpadních vod. Nově vyhodnocená „přímá aplikace na půdu“ představuje 19,7 % z celkové produkce kalů, odděleně hodnocená „rekultivace“ pak 12,7 %. Porovnáme-li však součet obou kategorií, které byly v minulosti sledovány ja-

ko kategorie „přímá aplikace a rekultivace“, tak tento způsob hodnocený jako procento z celkové produkce kalů meziročně poklesl. Významně narostlo „kompostování“ (ze 42,8 % na 46,9 %). Trvale roste „termické zpracování kalů“ (spalování, zahrnuje i pyrolýzu) a dosáhlo již 11,2 %. Přetrvává evidence „skládování kalů“, ale je to již minoritní způsob nakládání s kaly. Jde pravděpodobně o využití kalů na technickou vrstvu (překrytí) skládek.

	Sušina čistírenských kalů [t/rok]		Podíl z celkové produkce čistírenských kalů [%]	
	2024	2023	2024	2023
produkce kalů celkem	218 583	189 239	100,00 %	100,00 %
přímá aplikace a rekultivace celkem	70 766	63 266	32,37 %	33,43 %
přímá aplikace	43 067	–	19,70 %	–
rekultivace	27 699	–	12,67 %	–
kompostování	102 493	80 961	46,89 %	42,78 %
skládování	20 862	16 591	9,54 %	8,77 %
spalování	24 461	19 270	11,19 %	10,18 %
jinak	–	9 151	–	4,84 %

Literatura

- <https://csu.gov.cz/produkty/statisticka-rocenka-ceske-republiky-2025>

Sdělení ČSÚ k aktuální statistice

Zdrojem dat o vodovodech a kanalizacích za rok 2024 je nově administrativní zdroj dat Ministerstva zemědělství ČR s označením Vybrané údaje majetkové evidence (VÚME) a Vybrané údaje provozní evidence (VÚPE). Tyto evidence mají povinnost každoročně předávat vlastníci vodovodů a kanalizací v souladu s ustanovením § 5 odst. 3, Zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu.

Data z těchto evidencí jsou sbírána podle jiné metodiky, než tomu bylo ve statistickém šetření VH8b-01. Kvůli těmto metodickým rozdílům nejsou tyto údaje navzájem srovnatelné, proto

byla časová řada dat vycházející z VH8b-01 rokem 2023 ukončena.

Se souhlasem autora článku zveřejňujeme také komentář Ing. Jiřího Heřmana, člena redakční rady časopisu Sovak: „Považuji to za významný krok. Přes veškeré pochybnosti, které můžeme mít o kvalitě vykazování zejména u malých provozovatelů, jde o náhradu výběrového šetření ‚úplným‘ výkazem. Protože jde o součtový ukazatel, muselo šetření ČSÚ vždy produkci podhodnocovat.“

Redakce časopisu Sovak